

14.10.2018

Sairaanhoitopiirin hallituksen seminaari

Aika	3.10. - 4.10.2018
Paikka	Lohimaa, Tervo
Läsnä	Miettinen Heikki pj. 3.10. Rossi Markku, pj. 4.10. Alanen Heikki 4.10. Janhonen Kari Kanniainen Aino Kauhanen Jussi Kaulamo Leena Kekoni Jaakko Kosma Veli-Matti Kurola Jouni 3.10. Leivonen Kirsi Miettunen Risto 4.10. Miettinen Merja Niemeläinen Janne Ojala Kari Pelkonen Jukka Pitkänen Marjaana Pollari Pekka Puskala Varpu Raatikainen Kaisa Reijonen Minna Tamminen Juuso Turunen Pekka 3.10. Savolainen Riitta Vanninen Esko Virtanen Erkki Vitri Ritva Humaloja Sirpa 3.10. Tuomainen Raimo, siht.
Poissa	Katainen Elsi Pirkkalainen Riikka

Keskiviikko 3.10.

Minna Reijonen, avaus

Minna Reijonen avasi seminaarin. Hän esitti katsauksen menneeseen vuoteen ja muistutti hallituksen käsitelleen lukuisia kauaskantoisia uudistuksia. Hallituksen työ on ollut hyvähenkistä ja edennyt sujuvasti. Etenemisen haasteet tulevat nimenomaan ulkopuolelta, kun kuva valtakunnallisen sote-uudistuksen ja ervalla sairaaloiden välisen työnjaon toteutumisesta on epä-

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPPIIRIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 40
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Kotkankallionkatu 14
Kuopio

TARINAN SAIRAALA
PL 500
70029 KYS
Tarinaharjuntie 49
Siilinjärvi

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

14.10.2018

varma.

Esko Vanninen, Kuopio Health ja Living Lab (liite 1)

Kuopion seudulla on paljon terveystalouden osaamista. Uusia toimintatapoja kuitenkin tarvitaan innovaatioiden synnyttämiseksi ja kaupallistamiseksi. Avoimen terveystalouden innovaatioekosysteemin rakentaminen Kuopion seudulle etenee. Siinä yritykset, tutkijat ja julkiset toimijat jakavat innovaatioiden ja liiketoiminnan vauhdittamiseksi osaamista, ideoita ja verkostoja keskenään.

Kuopio ja PSSHP toteuttivat Terveysteknologian kehityskeskus –hankkeen, jonka tuloksena KYS Living Lab tarjoaa testaus- ja tutkimusympäristön aidossa sairaalaympäristössä. Terveystalouden yritys saa palautetta tuotteestaan/ratkaisustaan työntekijöiltä ja/tai potilailta. Näin mahdollistetaan uusien innovaatioiden riittävä ja tarkoituksenmukainen kehitys ennen markkinoille hakeutumista. Living Lab on ollut linjassa sekä PSSHP:n TKIO-valmistelun että maakunnan TKI-tavoitteiden kanssa. EU:n tukemalle hankkeelle haetaan edelleen jatkoa.

Innovaatioekosysteemin kehittämisessä tavoitellaan KYSin, Kuopion ja muiden alueen kuntien tietoallasratkaisulla myös sote-datan kytkemistä siihen, mikä palvelee osaamis- ja infratarpeita monella tasolla. Potentiaalinen osallistujien ja hankkeesta hyötyjien verkosto on laaja. Onnistuessaan sitä voisi kuvata suomalaisen erityisosaamisen näyteikkunaksi maailmalle.

Savilahti Inspired –työryhmä ohjaa etenemistä. Osuuskuntamalli on nousutoteutuksessa päällimmäiseksi vaihtoehdoksi. Osuuskunnan toiminnan tarkoituksena olisi luoda avoin innovaatioalusta ja varmistaa sen Kuopion seudun elinkeinoelämää tukeva ja alueen houkuttelevuutta lisäävä toiminta. Osuuskunta integroisi alueen avaintoimijat tavoitteelliseen ja yhdensuuntaiseen, koko aluetta hyödyttävään työhön. Osuuskunta voisi toimia pienin resurssein: toimitusjohtaja ja avustava työntekijä.

Toimijoilta kerätään vuosimaksu, joka julkiselta toimijalta olisi suunnitelmien mukaan 30.000 €. Keskustelussa tätä pidettiin etenkin pienten kuntien verkostoitumisen kannalta kohtuuttoman korkeana kynnyksenä. **Periaatteessa verkoston syntymistä pidettiin tärkeänä ja PSSHP:n osallisuuteen suhtauduttiin myönteisesti. Keskustelussa ilmaistiin tarve saada myös apteekkien verkostoa mukaan yhteistyöhön. Valmistelutyötä jatketaan.**

Heikki Miettinen, Mitä maksaa ja kuka maksaa? Yliopistosairaalan rooli (liite 2)

Yliopistollisen roolin toteuttaminen sitoo resursseja ja maksaa. Periaatteessa koko henkilökunnalla on opetusvelvollisuus ja opetukseen sekä tutkimukseen sitoutuu voimavaroja aivan eri tavoin kuin laajimmassakaan keskussairaaloissa. Toisaalta yliopistollisuus on eittämätön rekrytointivaltti: se

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPIIIRIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 40
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Kotkankallionkatu 14
Kuopio

TARINAN SAIRAALA
PL 500
70029 KYS
Tarinaharjuntie 49
Siilinjärvi

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.psshp.fi

14.10.2018

mahdollistaa osaavimman ja kehityshenkisimmän henkilöstön saannin. Esimerkiksi erikoislääkärikoulutus vaatii henkilöstön ajallista panostusta mutta mahdollistaa onnistuessaan hyvän työntekijän rekrytointin. Erityistason hoito vaatii kalliita välineitä, mutta tarkoittaa myös oman maakunnan asukkaille korkeatasoisten palvelujen vaivatonta saatavuutta.

Myös tutkimus parantaa hoidon laatua. Onnistumista tieteellisessä tutkimuksessa ei ole yksiselitteisen helppoa arvioida. Tutkimusrahoitus on yleensä ottaen korreloinut julkaisumäärien kanssa, mutta tutkimustoiminnan vaikuttavuus on jo toinen tuloksellisuuden ulottuvuus. Vaikuttavuuden arvioiminen on erittäin haasteellista.

KYSin hoitokustannuksissa painottuu perustason hoito, eritoten psykiatria. Myös tules- ja neurologisen hoidon kustannukset ovat korkeat. Näistä neurologiassa myös ulkokuntatulojen osuus on merkittävä, kuten mm. sydän- ja verisuonisairauksien hoidossa. Yliopistollisuudesta huolimatta valtaosa erikoissairaanhoidon kustannuksista aiheutuu siis nimenomaan jäsenkuntien väestön perustason palvelemisesta. Tästä palvelutuotannosta merkittävä osa olisi järjestettävissä myös perusterveydenhuollossa. Yliopistollisen sairaalan toiminnalliset proseduurit ovat luonteensa mukaisesti vaativampia ja kalliimpia kuin perusterveydenhuollon tasolla. Terveyskeskuksia vahvistamalla on mahdollisuus tuntuviin säästöihin maakunnan terveydenhuoltokuluissa.

Hoitotarvikekulut ovat pitkään olleet ripeässä kasvussa. Kasvua voitaisiin hillitä erva-yhteistyöllä, yhteisin kilpailutuksin. Valtakunnallisesti on erityistä huolta lääkekulujen vaikeasti hallittavasta kasvusta, missä mm. uudet syöpälääkkeet ovat yhtenä selittäjänä. Erityisesti se ilmenee yliopistollisissa sairaaloissa, joihin vaikein hoito keskittyy. Tähän on haettava periaatteellisia ratkaisuja lääkkeiden käytöstä toisaalta ervalla, toisaalta valtakunnallisesti.

Päivystysasetus asettaa yliopistosairaaloille vaatimuksia laajan ja useita erikoisaloja koskevan päivystyksen järjestämisestä. Useiden päivystysrunkien ylläpitäminen nostaa kustannuksia, kun omalle alueelle, mutta myös ervan keskussairaaloille pitää turvata jatkuva palvelujen saatavuus. Päivystävillä erikoisaloilla päivystyspotilaiden hoidon kustannukset ovat usein erittäin korkeita.

Osaavan henkilöstön kouluttaminen kannattaa, mutta toisaalta olisi myös osattava pitää osaajista kiinni. Pois rekrytoitu kovan tason osaaja on aina suuri menetys talolle. Lean-hengen mukaisesti tulisi myös olla kykyä itse-kriittisyyteen ja jatkuvaan kyseenalaistukseen sen suhteen, tehdäänkö talossa asioita, jotka edistävät tuloksellisuutta.

Keskustelussa todettiin, että analyysia vahvistaisi vielä, jos myös yliopiston osuus tuotaisiin siinä esiin. Mm. hammaslääketiede ei näkynyt esityksessä ansaitusti. Yliopiston panos KYSin toiminnan kannalta sekä tutkimuksen ja opetuksen onnistumiseksi on keskeinen. Opetustoimi myös nostaa esim. KYSin toimenpidemääriä. Vaikka tutkimus ja opetus ovat täysin integroitu-

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPUIRIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 40
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Kotkankallionkatu 14
Kuopio

TARINAN SAIRAALA
PL 500
70029 KYS
Tarinaharjuntie 49
Siilinjärvi

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

14.10.2018

neita muuhun toimintaan, ne kasvattavat hintoja. Niiden vaikutus saattaa olla viiden prosentin suuruusluokassa.

Keskustelussa kannettiin huolta siitä, onko KYSissä panostettu riittämiin HR-osaamisen kehittämiseen. Tämä tulisi ottaa kehittämisalueeksi: optimaalinen henkilöstörakenne on perustehtävissä onnistumisen ja kustannustehokkuuden avain. Arvioitiin, että maakunnassa ei välttämättä hahmoteta yliopistollisen toiminnan erityistarpeita eikä sen moninaista positiivista vaikutusta koko alueelle. Maakunnassa olisi tilaus esityksen sisältämälle perusviestille.

Nähtiin, että sote-integraation tai ainakin terveydenhuollon integraation syventämiseen on pyrittävä riippumatta valtakunnallisen uudistuksen kohtalosta. Nykyiseen hajanaisuuteen ei maakunnalla ole pidemällä tähtäimellä varaa. Pohjois-Savossa perustason hoito maksaa paljon, ja hoitoa tapahtuu nyt paljolti väärässä paikassa ja kalliisti.

Esko Vanninen, Kuka tekee? Järjestämissopimus ja keskittäminen (liitteet 3 ja 4)

Ervalla vuosi sitten sovitun aikataulun mukaan järjestämissopimuksen piti olla sairaanhoitopiirien valtuustojen käsittelyssä kesällä. Se on kuitenkin hyväksytty valtuustotasolla toistaiseksi vasta PSSHP:ssä. Valtuusto valtuutti johtajaylilääkärin tekemään sopimukseen vielä tarvittavia teknisiä korjauksia.

Prosessiin on tullut useita yllättäviä käännteitä. Merkittävimpiä niistä ovat Etelä-Savossa työnjaosta luonnostellun sopimuksen raukeaminen sekä erot tuoreen keskittämisasiasetuksen tulkinnassa. Kaikkiaan taustalla ovat nimenomaan keskittämisasiasetuksen nostattamat uudenlaiset jännitteet.

Pitkään kamppailtiin mm. keskussairaaloitten oikeudesta tehdä TAVI-toimenpiteitä. Ratkaisuna oli lopulta järjestely, jossa KYS järjestää keskussairaalan henkilöstölle tilaisuuden toimenpiteisiin täällä. Tämä pitää yllä myös osaamista koko ervalla. Yhteistyömalleja on pidetty hyvänä ratkaisuna laajemminkin. Yksi keskeinen tulkinnallinen kipukohta on kuitenkin ollut, voidaanko johtajaylilääkäreiden toukokuussa sopimaa tiimiyhteistyömallia soveltaa harvinaisiin leikkauksiin. STM:n yhden virkamiehen tulkinnan mukaan näin ei olisi. Keski-Suomessa tämä kriittinen tulkinta otettiin vakavasti, mikä korosti KYSin ja KSKS:n välistä kilpailuasetelmaa. Etenkin mediassa tämä ilmeni eräyksenä heikentävinä heitteinä. Nyttemmin STM:stä Markku Tervahaudalta saadun tulkinnan mukaan yhteistyömallia voidaan hyödyntää. Näin ennuste sopimuksen sujuvasta voimaansaatamisesta koko ervalla parani ratkaisevasti.

Tilannetta on käsitelty ervan yhteistoimintaelimessä 21.9. Johtajaylilääkärit kokoontuivat sopimaan avoimista kysymyksistä 27.9., jolloin kuultiin useita alueen ylilääkäreitä. Keskittämisasiasetuksen toteutumista seuraava valtakunnallinen koordinaatiotyöryhmä käynnistää kierroksensa pian KYSin ervalla, koska järjestämissopimuksen hyväksyminen on edennyt hitaasti. Koordi-

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPUIRIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 40
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Kotkankallionkatu 14
Kuopio

TARINAN SAIRAALA
PL 500
70029 KYS
Tarinaharjuntie 49
Siilinjärvi

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.psshp.fi

14.10.2018

naatioryhmältä on tullut viestiä, joka jälleen kyseenalaistaisi yhdessä eralla sovitun ratkaisun asetuksen vastaisena. Ministeri Saarikon toivotaan ottavan kantaa asiaan.

Mm. OYSin eralla pyritään hyödyntämään leikkauksissa verkostomaista yhteistyötä. Pohjoisessa esillä on ollut osuuskuntamalli. Liikkuvat tiimit voivat olla hyvä ratkaisu moniin ervan sopimusta koskeviin ongelmiin. Tiimien työn laatua on mahdollista auditoida, mitä on ajatuksena esitetty mm. ervan johtoryhmien tapaamisessa.

Merja Miettinen, Ketä palvellaan? Asiakkuudet (liite 5)

KYSin strategiasta johdettiin vuonna 2017 asiakkuusstrategia ja toimintaohjelma. Tarkoituksena oli varmistaa asiakaslähtöisen toiminnan systemaattinen kehittäminen. Neljälle asiakkuuslähtöisyyden osa-alueelle määriteltiin kehittämisen painopistealueet. Kehittämistoiminnan toteutumista seurataan Kanban-taulun avulla. Työtä koordinoimaan perustettiin KYS-asiakkuuksien kehittämisen työryhmä ja Asiakaspalvelun arviointitiimi. Kehittämistoiminnan dokumentointi tapahtuu KYSin sisäisiin tarpeisiin asiakkuustoimintaohjelmalla ja asiakkuuskertomuksella myös ulospäin.

Asiakkaan opastamista sujuvaan asiakkuuteen tehdään sekä fyysisen ympäristön että toiminnallisuuden osalta. Käytännössä asiakkaana olemista pyritään helpottamaan ja lisäämään viihtyisyyttä. Palvelevat aulatoiminnot ovat tässä yksi keskeinen tekijä.

Asiakkaiden näkemyksiä tulee hyödyntää aiempaa enemmän. Asiakasraadit voivat tarjota hedelmällisiä kehittämissideoita. KYSissä on otettu kehittämiskohteeksi asiakastytyväisyyskyselyt. Käynnissä olevat pilotit ovat jo osoittaneet, mikä potentiaali tällä panostuksella on hoitotyön kehittämisessä, kun palautteeseen reagoidaan välittömästi. Potilaiden tyytyväisyys KYSin antamiin palveluihin on yleisesti hyvä, mutta on tunnistettavissa myös erityistä huomiota vaativia kohteita.

Asiakslähtöisen hoidon painopistealueiksi on tunnistettu hoidon vaikuttavuuden arviointi, yhteistyön kehittäminen potilasjärjestöjen kanssa, palvelulupausten käyttöönotto sekä sähköisen asioinnin lisääminen. Myös viestintä on avaintekijä, paitsi netissä myös sekä johdon esiintyessä että arkipäivän kokemuksina henkilöstön kanssa. Kaiken tämän tulisi henkiä kunnioitusta asiakaskuntaa kohtaan. Tavoitetta voidaan edistää mm. kehittämällä valinnanvapaussivusto ja tarjoamalla johdolle esiintymiskoulutusta. Potilasjärjestöyhteistyöstä HUSissa voitaisiin ottaa mallia. Vuonna 2020 on lain mukaan oltava myös toimiva kokemusasiantuntijajärjestelmä.

Tuleva Oma KYS –sivusto on arvokas potilaiden sähköisen asioinnin kannalta. Terveyskylän kaikki talot on tarpeen saada käyttöön. Sen digitaaliset hoitopolut auttavat potilasta.

Keskustelussa pidettiin erittäin tärkeänä sitä, että KYSin fyysistä ym-

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPUIRIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 40
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Kotkankallionkatu 14
Kuopio

TARINAN SAIRAALA
PL 500
70029 KYS
Tarinaharjuntie 49
Siilinjärvi

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.psshp.fi

14.10.2018

päristöä ja reitistöä selkiinnytetään. Eksyminen KYSissä on kohtuutoman helppoa. Myös englanninkieliseen opastukseen toivottiin panostettavan, koska Kuopio ja KYSin asiakaskunta on kansainvälistymässä.

Kari Janhonen, Mitä on taskussa? Omistajaohjaus (liite 6)

KYS omistuksia käytiin läpi. PSSHP:n yli 50 %:n omistuksessa ovat Kiinteistö Oy Mustinlampi, Sakupe Oy sekä Liikelaitoskuntayhtymä ISLAB.

Tämänhetkisessä taloustilanteessa ja sote-uudistuksen mahdollisesti edessä on tullut ajankohtaiseksi miettiä omaisuuksien realisointia. Päällimmäisenä tässä mielessä on ollut Kiinteistö KYS Oy. Kiinteistö Oy Mustinlampen oman pääoman tuloutusmahdollisuudet KYSille olisi syytä selvittää. Satunnaiset erät käytännössä pelastavat PSSHP:n joutumasta paljon vaikeampaan taloudelliseen tilanteeseen kuluvana vuonna. Myös tulevana vuonna satunnaiserillä on oletettavasti oma roolinsa taloudellisten haasteiden torjunnassa.

Käytiin keskustelua tarpeesta perustaa PSSHP:lle omistajaohjausjasto. Ajatus ei saanut kannatusta. Esitettiin kritiikkiä Kiinteistö-KYSin myyntiaietta kohtaan: käytännössä ARA-asuntokannan myynnillä aiheutetaan monelle kysiläiselle vahinkoa, koska siitä seuraa vääjäämättä tuntuva vuokratason nousu. Tulevaisuudessa rekrytoitaville olisi myös mahdotonta saada erityisasemaa vuokramarkkinoilla.

Tähdennettiin myös salkustrategian tärkeyttä. Hallitukselle pitäisi järjestää miniseminaari, jossa voi pohtia, mitä halutaan omistaa ja mitä omistajina halutaan edistää ja edellyttää. Hyvän hallintotavan noudattaminen, kuten esteellisyyksien ottaminen huomioon on ehdoton periaate. Koska on strategisesti perusteltua pyrkiä erva-tasolla yhä enemmän verkottuneeseen yhteisomistajuuteen, erva-neuvotteluissa tulisi myös keskustella omistajaohjauksen problematiikasta. Tarve korostuu entisestään, kun kansainväliset firmat alkavat etsiä Suomeen, vaikkapa laboratoriotuotintaan.

Istekin viimeaikaista kustannuskasvua paljoksuttiin. Todettiin, että sille yksi keskeinen selittäjä on tietoturvaan liittyvä kahdentaminen, jonka kulut ovat yhteensä 15 M€.

Juuso Tamminen, Tiedolla johtaminen (liite 7)

BigData on tietomassojen keräämistä, säilyttämistä, jakamista, etsimistä, analysointia sekä esittämistä. Sinänsä valtavallakaan tietomäärällä ei ole arvoa; itse asiassa tietotulva on omiaan halvaannuttamaan toimintaa. BigDataa voidaan kategorisoida tietomäärän, datan luonteen, tuotantonopeuden, hyödynnettävyyden ja totuudenmukaisuuden perusteella.

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPIIIRIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 40
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Kotkankallionkatu 14
Kuopio

TARINAN SAIRAALA
PL 500
70029 KYS
Tarinaharjuntie 49
Siilinjärvi

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.psshp.fi

14.10.2018

Sote-johtamisessa käytetystä datasta merkittävä osa on henkilötietoa. Omadata eli MyData on henkilötietojen käsittelyn periaate, jonka mukaan ihmisellä on oltava mahdollisuus hallita, hyödyntää ja luovuttaa eteenpäin heistä kerättäviä henkilötietoja. Kaikki omadata on henkilötietoa, mutta kaikki henkilötieto ei ole omadataa.

Tietojohdamisella voidaan kehittää tuottavuutta ja uudistumiskykyä. Sillä voidaan luoda avoimia tietoympäristöjä. Toisaalta tietojohdamisella voidaan pyrkiä saavuttamaan kilpailuetua. Tiedolla johtaminen taas merkitsee sitä, että jalostettua tietoa pyritään hyödyntämään päätöksenteossa. Data itsessään on arvotonta.

Kelpo esimerkkejä tiedolla johtamisesta ovat vaikkapa ennakoiva työntekijäpoistuma-analyysi ja toiminnan uudistaminen prosessien mittaamisen ja järjestelmällisen kokeilun perusteella. KYSistä on toimivia esimerkkejä pyrkimyksistä hyödyntää tieto- ja tiedolla johtamisen ajattelumallia. Systemaattinen testaus ja data-analyysi tarjoavat perustan hukan tai hyötyä tuottavimpien kehittämiskohteiden tunnistamiselle.

Alueuudistuksessa syntyy aivan uusi tietojohdamisen kansallinen rakenne. Se on kuvattu hallituksen esityksessä soten järjestämiseksi. Säädöksiin on kirjattu velvoitteita käyttää, raportoida ja kerätä tietoa, seurata asioita sekä toimittaa tietoa toisille. Jos uudistus toteutuu suunniteltuna, järjestäjillä ja tuottajilla on toisistaan poikkeavat tarpeet ja velvoitteet myös tietojen osalta. Välttämättä nämä eivät ole edes samansuuntaisia tai toiminnallisesti toisiaan tukevia. Konsernitason toimijoita (erit. controller) ja tietohallintoa ei resurssien puolesta pystytä jakamaan kahtia. Keskeisimmät järjestäjän kysymykset koskevat sitä, tehdäänkö sotessa oikeita asioita, tuottajan taas, tehdäänkö oikein. Vaarana on, että järjestäjälle jää puutteellinen käsitys erikoissairaanhoidon toiminnasta.

Eri organisaatioilla on luonteensa ja tilanteensa mukaan kaksi eri perusorientaatiota, puolustava tai hyökkäävä. Tämä vaikuttaa myös tietostrategiaan. Etenkin stabiileissa ja asemaansa turvaavissa organisaatioissa painottuvat tietoturva, tietosuoja, tiedon yhtenäisyys ja tiedon laatu sekä säännösten noudattaminen. Sen mahdollistava arkkitehtuuri on Single Source of Truth (SSOT). Laajentumaan pyrkivissä ja riskihakuisissa organisaatioissa datastrategia on Multiple Versions of the Truth (MVOTs). Optimaalinen tietotalusta SSOT / MVOTs -arkkitehtuurille on nykykäsityksen mukaan tietotalus. Se mahdollistaa todellisen tiedolla ohjaamisen.

PSSHP:ltä puuttuu yhteinen datastrategia. Työ sen luomiseksi käynnistyy työpajalla 12.10. Tietotoimintaohjelman määrittelyssä korkeimman johdon osallistuminen on välttämätöntä. On aihetta pohtia, tarvitaanko erillinen CDO (Chief Data Officer) –tehtävä. Se on hyödyllinen organisaatioissa, joiden strateginen painotus on puolustuksen puolella.

Keskustelussa korostettiin sitä, ettei KYSillä tule olemaan erillistä datastrategiaa vaan tietotoimintaohjelma. Suomi on ainutlaatuinen maa historiaan ulottuvan väestöstatistiikkansa ja erinomaisten rekisteritie-

14.10.2018

tojensa pohjalta. Lisäksi lääketieteellisessä mielessä suomalaiset ovat kiinnostavia, koska he ovat olleet pitkään väestöisolaatti, etenkin Itä-Suomi. Lääkekehittelyssä ja genetiikkaa hyödyntävässä toiminnassa tästä olisi hyötyä. Tätä olisi myös KYSin syytä käyttää hyväkseen. Kiinnostus Kuopiota kohtaan ICT-piireissä on myös jatkuvasti vahvistunut, ja tätä kehitystä tulee edelleen edistää.

Jouni Kurola, Ensihoidon palvelutasovertailu (liite 8)

Valtakunnallisesti mediasta on viime aikoina saanut ristiriitaista kuvaa tasa-vertaisuudesta ensihoitopalvelujen saannissa. Toisaalta mediassa on esitetty, että sairaanhoitopiirien välillä on suuria eroja, mutta STM on nimenomaan tulkinnut samojen tilastojen perusteella erojen olevan pieniä ja yhdenvertaisuuden toteutuneen.

Hätänumeroon soittajista on ollut viime aikoina n. 55 % ensihoidon kutsuja. Nyt määrä on mennyt jo selvästi ohi poliisin kutsumisten. Hätänumeroa ylikäytetään huomattavan paljon. Ensihoidon tehtävistä 70 % kuuluu kategoriaan C tai D, eli ne ovat kiireettömiä. Lopusta 30 %:sta joka viidennessä terveys on uhattuna ja aikakriittisiä soitoista on alle prosentti.

50 %:n tavoittamisajat ovat ydintaajamissa sairaanhoitopiireittäin hyvin yhteneväiset, 90 %:n tavoitettavuudessa on hieman enemmän vaihtelua. Maantieteellisten erojen vaikutus tulee näkyviin etenkin taajamien ulkopuoliseen palvelujen saannissa.

PSSHP:n valtuusto on hyväksynyt palvelutasopäätöksen kuluvalle vuodelle. Kun Pohjois-Savossa, kuten koko ervalla tavoitteisiin on vastattu varsin hyvin, esitys seuraavaksi palvelutasopäätökseksi on muuttumaton. Ensihoidon tehtävämäärät ovat ennallaan tai laskussa. SOTE-tilannekeskus ja yhteistyö Kuopion kaupungin vanhuspalveluiden kanssa ovat edesauttaneet toiminnan onnistumista.

Esityksen yhteydessä katsottiin YouTubesta KYS-akuutin rekrytointivideota <https://www.youtube.com/watch?v=Y5mzBWofEqM>, jota pidettiin esimerkillisen onnistuneena. Viestinnän resurssija toivottiin käytettävän vastaavanlaiseen aktiiviseen nettinäkyvyyteen vastakin.

Keskustelussa kotisairaala-idea pidettiin paitsi kustannusten hallinnan myös inhimilliseltä kannalta tärkeänä. Myös ensipalvelussa ajatukseen suhtaudutaan myönteisesti. Kotiin palvelemisen ideologia leimaakin palvelujen kehittämistä.

Janne Niemeläinen, Työhyvinvointi keskiössä (liite 9)

Työhyvinvointi syntyy, kun työn tekeminen sujuu. Tällöin työtehtävä, osaaminen ja työkyky kohtaavat, johtaminen on selkeää, taustatyöyhteisö voi

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPUIRIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 40
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Kotkankallionkatu 14
Kuopio

TARINAN SAIRAALA
PL 500
70029 KYS
Tarinaharjuntie 49
Siilinjärvi

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.psshp.fi

14.10.2018

hyvin ja työympäristö on turvallinen. Sitä vahvistaa tietoisuus, että tukea on saatavilla eri elämäntilanteissa ja työkyvyn muuttuessa, eli työkykyjohtamisen toimintamallit ovat käytössä läpi organisaation.

Työhyvinvointi on monen eri tekijän summa ja syntyy pääasiassa työn arjessa. Työhyvinvointia ei saavuteta työstä irrallisina tempauksina. Työhyvinvointia edistävä toiminta onkin läpileikkaavaa ja pitkäjänteistä. Se kohdistuu henkilöstöön, työympäristöön, työyhteisöön, työprosesseihin tai johtamiseen.

Hyvinvoivassa työyhteisössä on avointa vuoropuhelua, luotetaan ja kannustetaan sekä säilytetään toimintakyky muutostilanteissa. Tällainen yhteisö koostuu motivoituneista ja vastuuntuntoisista työntekijöistä, jotka pääsevät hyödyntämään vahvuuksiaan. Hyvinvoiva työntekijä kokee itsensä tarpeelliseksi ja kokee työssään riittävästi sekä itsenäisyyttä että yhteenkuuluvuutta.

Työkykyjohtamisen ydinasioita ovat työn ja työympäristön kehittäminen ja toisaalta erilaisten työkykyriskien varhainen tunnistaminen ja niihin puuttaminen. Keskeisiä työkaluja ovat mm. puheeksi ottamisen mallit, sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyden seuranta sekä toimet työhön paluun tukemiseksi. Työurien pidentyminen ja toistuvat työelämän muutokset edellyttävät työnantajalta hyvää henkilöstöjohtamista.

Kahden vuoden takaisessa KEVAN analyysissä KYSin työkykyjohtamisesta löydettiin viljalti kehittämiskohteita. Tuon jälkeen työkykyjohtamisen puutteita on korjattu monin tavoin. Sairaalassa on toteutettu kaksi KEVA-hanketta.

Strategian mukaan KYS on Suomen vetovoimaisin yliopistollinen sairaala. Jotta potilaat ovat osaavissa ja turvallisissa käsissä, KYS tarvitsee osaavan henkilöstön, joka kokee työhyvinvointia, sekä esimiehiä, jotka toteuttavat työkykyjohtamista päivittäisessä henkilöstöjohtamisessa.

Syksyn 2018 työtyytyväisyyskyselyllä selvitetään uusia kehittämiskohteita. Työhyvinvointisuunnitelmalla 2019-2021 parannetaan toimintaa ja lisätään työhyvinvointia. Tärkeä keino ovat erilaiset koulutukset sekä esimiehille että koko henkilöstölle. Myös esimiesten työhyvinvoinnista ja työsuojelusta on pidettävä huolta. Nytemmin on kiinnitetty huomiota siihen, joutuvatko esimiehet istumaan liikaa kokouksissa. Sairauspoissaoloissa kehitys on ollut viime aikoina suhteellisen myönteinen. Joka tapauksessa työkyvyttömyyden aiheuttamat vuosittaiset kulut ovat suuruusluokaltaan 20 M€.

Keskustelussa tuotiin esiin, että riittävää ristiriitojen sovittelukoulutusta ei ole ehkä ymmärretty järjestää esimiehille. Esimiesperehdytystä tulisi myös kehittää. Moni on tullut esimiesrooliin siihen ensinkään orientoitumattomana.

Sirpa Humaloja, Henkilöstön puheenvuoro (liite 10)

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPIIIRIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 40
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Kotkankallionkatu 14
Kuopio

TARINAN SAIRAALA
PL 500
70029 KYS
Tarinaharjuntie 49
Siilinjärvi

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.psshp.fi

14.10.2018

Strategiaprosessissa kiteytettiin toimintaa hallitsevat arvot: potilaslähtöisyys, ammattitaito, hyvä kohtelu ja työhyvinvointi. Näihin KYSissä nojataan - ja etenkin kun henkilöstöllä on ollut tilaisuus olla mukana määrittämässä strategiaa, henkilöstö on myös vahvasti sitoutunut niihin.

Valitettavasti näyttää siltä, että on yksiköitä, joissa hyväksytyt strategiset arvot eivät vielä näy arvopohjana. On selvää, että toimintakulttuuri ei välttämättä muutu hetkessä. Mutta sitä taustaa vasten, että hyvä kehitys ja hyväksytyjen arvojen sisäistyminen näkyvät monin paikoin, poikkeukset tästä vaikuttavat entistä räikeämmiltä.

Viimeisimmät ajat monine rekrytointirajoitteineen ovat merkinneet työntekijöille suurempia paineita. Monessa yksikössä koetaan olevan resurssivajetta, joka on omiaan nakertamaan jaksamista ja työhyvinvointia.

Avainsana hyvinvoinnin ylläpitämisessä on myös luottamus. Sitä ruokkii yksikön johdon ennakoitavissa oleva ja oikeudenmukainen toiminta. Kun työntekijät havaitsevat, että heitä kaikkia arvostetaan ja kohdellaan yhdenvertaisesti, johto onnistuu virittämään harmonisen työyhteisön, joka on valmis kohtaamaan sen jatkuvan muutoksen, joka nykyisin työelämässä vallitsee.

Tarvitaan myös avoimuutta, vaikeidenkin asioiden jakamista. Rohkaisevan esimerkin tästä antoi talon johto syksyllä tiedottamalla tiedotustilaisuudessa KYSin taloudellisista haasteista.

Epävarmuus sairaanhoitopiirin taloudesta luo henkilöstössä epävarmuutta. Erityisesti tällaisissa tilanteissa yhteistyö johdon ja henkilöstön välillä on tärkeää. Siinä mielessä informointi taloustilanteesta oli kiitettävää, että henkilöstölle on hahmottunut varsin konkreettisesti, millaisen talousongelmiston kanssa johto painiskelee. Järjestetty informaatiotilaisuus oli esimerkillinen siinä mielessä, että kuulijat saivat riittävän perusteellisen ja ymmärrettävän kuvan tilanteesta.

Keskustelut tilaisuuden jälkeen ovat osoittaneet, että johdon viesti on mennyt perille. Avoin viestintä ja tilaisuus henkilöstön kysyä ja tarvittaessa kritisoida on perusta työyhteisön toimivuudelle. Nyt viestintään haluttiin paneutua. Henkilöstö hahmottaa taloudelliset ongelmat. Tämän jälkeen on kuitenkin tärkeää, että ratkaisuja haetaan yhdessä, eli mahdollistetaan osallistuminen. Ratkaisuja ei voi sanella, tai se loihtii muutosvastarintaa.

Tätä KYSin johdon oivaltamaa lähestymistapaa ei ole omaksuttu kaikissa yksiköissä. Yksiköiden välillä on johtamisessa eroja, jotka eivät vakuuta kysiläisten nauttivan tasapuolisesta kohtelusta. Edelleen joissakin paikoissa johtaminen pohjaa sanelemiseen ja alaisten eriarvoiseen kohteluun. Osa työkykyiset työntekijät sekä myös eri elämäntilanteissa olevat työntekijät ovat kokeneet epäoikeudenmukaiselta vaikuttavaa kohtelua.

Työtyytyväisyyskyselyissä vastaus-%:t ovat jääneet alhaisiksi. Mietittyä, mistä tämä kielii. Onko ollut uskonpuutetta, että kyselyllä voisi todella vai-

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPUIRIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 40
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Kotkankallionkatu 14
Kuopio

TARINAN SAIRAALA
PL 500
70029 KYS
Tarinaharjuntie 49
Siilinjärvi

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

14.10.2018

kuttaa? Turhautumista lisäävinä ja hälyttävinä voi pitää tapauksia, joissa yritys kohentaa työyhteisön tilannetta ottamalla yhteyttä työsuojeluun tai AVlin on haluttu kieltää.

Organisaatiouudistusten seurauksena monien asema työssä on muuttunut ja esimiehet sekä työtoverit ovat vaihtuneet. Tällainen dynamiikka vaatii esimiehiltä paljon. Vaikka suunta esimiestoiminnassa on ollut oikea, näyttää, etteivät esimiehet kuitenkaan ole saaneet riittävää esimieskoulutusta, joten kaikkien kannalta siihen panostaminen olisi tärkeää. Siinä myös talousosaamisen vahvistaminen on tarpeen.

Magneettisairaala on henkilöstön kannaltakin hyvä asia, koska siinä huomiota kiinnitetään myös henkilöstön hyvinvointiin. Henkilöstö voi myös osoittaa hyvän työnsä tulokset mitattavin indikaattorein. Magneettisairaala merkitsee strategian mukaisen vetovoimaisuuden kasvua.

Keskustelussa todettiin, ettei johtaminen etenkin asiantuntijaorganisaatiossa ole helppoa. Esimiestoiminnassa onnistuminen vaatii kouluttautumista ja orientoitumista ei vain asioiden ja osaamisen vaan myös ihmisten johtamiseen. Kyky reagoida rakentavasti kriittiseen palautteeseen takaa ajoittain vääjäämättä nousevien jännitteiden purun.

Henkilöstötyytyväisyyskyselyiden anti on alhaisesta vastausprosentistaan huolimatta ollut hedelmällinen. Edellisen kyselyn pohjalta yksiköt ovat voineet löytää kukin 3 – 4 kehittämiskohdetta, epäkohtia siis löydettiin ja korjattiin. Tämän syksyn kyselyn pohjalta tehdään KYS-tasoinen suunnitelma työhyvinvoinnin vahvistamiseksi.

Heikki Miettinen, Miten viedään vuosi 2018 maaliin? (liite 11)

Ulkokuntamyynnissä on tapahtunut lähes 10 %:n ennakoimaton notkahdus edelliseen vuoteen nähden. Se on päällimmäinen selitys talouden sopeutustarpeisiin loppuvuoden aikana. Lisänä tilannetta on vaikeuttanut kasvu palvelujen ostoissa, joka on 6 %:n luokkaa.

Toisaalta jos ulkokuntamyyntiä vertaa kolmen viime vuoden keskiarvoon, tämänvuotinen taso ei vaikuta alhaiselta. Kuluvan vuoden talousarviota voi pitää ulkokuntamyynnin osalta kunnianhimoisena. Tälle yksi selittäjä oli valmistautuminen vastaamaan keskittämisasiäsetuksen vaateisiin.

Ulkokuntamyynnin volyymissa ei ole havaittavissa ensinkään sitä pudotusta, mikä näkyy tuloissa. Vaikkapa Keski-Suomen tuotepäätösten määrä on vuodessa kasvanut 7 %, mutta laskutus on tippunut 21 %. Ervalla keskimäärin tuotepäätökset lisääntyivät 6 % kun taas laskutus aleni 12 %. Sydän- ja neurokeskuksissa sekä vastasyntyneiden tehohoidossa laskutuksessa on tapahtunut huomattavaa vähentymistä. Oma osansa notkahduksesta on ollut hintojen tarkistamisella. KYSin laskutuksessa on tänä vuonna muiden sairaanhoitopiirien toivomuksesta ollut käytössä ns. variaatioker-

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPUIRIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 40
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Kotkankallionkatu 14
Kuopio

TARINAN SAIRAALA
PL 500
70029 KYS
Tarinaharjuntie 49
Siilinjärvi

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

14.10.2018

roin-malli, jolla siitä on saatu entistä ennakoitavampaa. Tällä tavoiteltiin suurempaa kiinteän laskutuksen osuutta samalla säilyttäen kustannusvas-
taavuus.

Palvelujen ostot ovat 5,5 M€ yli budjetoidun tason. Tosin raami on jo etukä-
teenkin arvioitu erittäin tiukaksi. Suurin ylitys on tutkimus- ja hoitopalvelui-
den ostoissa. Myös rakennusten ja koneiden kunnossapidon kustannukset
ovat korkeat. Kirurgian ostopalveluissa kasvua on 141 %, mikä johtuu os-
toista hoitotakuussa pysymiseksi.

Jonottomuus vaikuttaa näillä näkymin yhä kaukaiselta tavoitteelta. Jo hoito-
takuussa pysymisessä on tiedossa olevilla voimavaroilla vaikeuksia. Jos
resurssien niukkuuden vuoksi elektiivinen toiminta kärsii, päivystykseen
kohdistuu erittäin suuria paineita. Jos hoitotakuulakia asiaankuuluvasti
noudatetaan, paine budjetin ylittymiseen olisi ilmeinen. Jonoja on purettu
myös sopimalla hoidon toteuttamisesta ervan keskussairaaloissa.

Loppuvuoden sopeuttamistarve ennusteen mukaan on 6 M€. Ulkokunta-
myynnin kasvattamiseksi on suuntauduttava myös ervan ulkopuolelle. Yh-
teistyöneuvotteluja tilanteen helpottamiseksi on tarpeen käydä ainakin HU-
Sin, Kainuun ja Etelä-Karjalan suuntaan. Hinnoittelua tulee edelleen perata
ja optimoida. Kustannuskasvut ja budjettiylitykset on analysoitava ja haet-
tava näin keinoja estää vastaavaa tapahtumasta.

Materiaalihankinnoissa on perinteinen piikki loppuvuodesta, jota ei aiempi-
na vuosina ole onnistuttu toivotusti eliminoidaan. Tänä vuonna siltä vältty-
miseen panostetaan erityisesti. Käynnissä olevia rekrytointeja siirretään
pääsääntöisesti tältä vuodelta tulevalle. Rekrytointeja kriittisiin toimintoihin
kuten radiologiaan, patologiaan, anestesiaan ja ortopedia voidaan jatkaa.
Sijaisten käyttö on minimoitava. Sijaisia voi käyttää vain potilasturvallisu-
uden vaarantuessa. On kiinnitettävä erityistä huomiota henkilöstön yhteis-
käyttöön ja liikkuvuuteen työyksiköiden välillä. Vuosilomaohjeistusta on
noudatettava tiukasti. Vuodenvaihteen yli vuosilomapäiviä saa jättää 5 / 8
lomapäivää. Säästöloimat tulee pitää sovitun aikataulun mukaan. Ylityötä
voi tehdä vain potilasturvallisuuden ollessa vaarassa. Työvuorosunnittelua
hyödynnetään täysimääräisesti henkilöresurssien sijoittelussa.

**Keskustelussa todettiin, että kustannuslaskentapohjaisen laskutuk-
sen suuntaan eteneminen on valtakunnallisten suositusten mukaista
ja hyvä lähtökohta myös KYSissä. Esitettiin myös ajatus potilastieto-
järjestelmän kilpailuttamistarpeesta CGI:n automaattisten hinnankoro-
tusten vuoksi.**

Kari Janhonen, Vuoden 2019 talousarvio (liitteet 12 ja 13)

Onnistuminen vuoden 2018 taloudenhoidossa antaa hyvän perustan vuo-
den 2019 toiminnalle ja taloudelle. Tässä suhteessa on joitakin uhkia, jotka
on tarpeen loppuvuodesta karsia. Toiminnallisesti kuluva vuosi näyttää
pääosin onnistuneelta. Tuotetut palvelut ylittävät budjetin ja tarvikemenot

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPUOLIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 40
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Kotkankallionkatu 14
Kuopio

TARINAN SAIRAALA
PL 500
70029 KYS
Tarinaharjuntie 49
Siilinjärvi

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.psshp.fi

14.10.2018

ovat talousarvion tuntumassa. Henkilöstökulutkaan eivät ole olleet ongelmalliset. Haasteet ovat nimenomaan taloudessa, ja siinä eritoten tulokertymän puolella. Ulkokuntamyynti on ollut tänä vuonna yllättävän alhainen. Hallituksen linjauksen mukaan lisätalousarviota ei tänäkään vuonna tehdä.

Erva-myynti laski selvästi lokakuussa 2017, kun keskittämisasiasetuksen luomat jännitteet, kuten kiista TAVI-toimenpiteiden suorittamispaikasta, alkoivat ervalla konkretisoitua. Kun ulkokuntamyynti on jäämässä 11 M€ alle budjetoidun ja palvelujen ostot ylittävät sen 5,5 M€:lla, satunnaiset myyntivoitot eivät riitä korjaamaan tilannetta. Jos vuodelle tavoitellaan 2 M€:n voittoa, sopeutuksen tarve on 6 M€. Jos tästä tavoitteesta voitaisiin luopua epärealistisena, sopeutettavaa olisi 4 M€. Toimenpiteitä on jo käynnistetty, kuten Heikki Miettisen esityksessä on kerrottu. Uusia keinoja on edelleen etsittävä, jotta tilikausi saadaan tasapainotettua.

Hinnoittelua on muutettu niin, että hinnat ovat halvenneet. Tämä merkitsee kunnille vähemmän palautuksia. Kattamatonta alijäämää vuoden 2017 tilinpäätöksessä oli 5,6 M€. Alijäämä tullaan kattamaan vuosina 2018 - 2020 taloussuunnitelman mukaisesti vuotuisilla ylijäämillä tai lisäkannolla. Alijäämää oli v. 2012 vielä 15,0 M€.

Nykyisen taloustilanteen valossa hallituksen keväällä hyväksymä pohja vuoden 2019 talousarvioesitykseksi on vaativa. Lähtökohtana TA2019:ssä on, että kuntalaskutus kasvaa 3,8 %. Kevään kuntakokouksessa sairaanhoitopiiriä evästettiin yleisesti korkeintaan 2 %:n kasvuun jäsenkuntamyynnissä. Talousarviopohja on siihen liittyvistä moninaisista haasteista huolimatta toimiva lähtökohta suunnittelun jatkotyölle. Ulkokuntamyynnin 77 M€:n tason saavuttaminen on avaintekijä taloudellisen tasapainon kannalta.

Lähtökohtaisesti tulojen niukkuus jatkunee lähivuodet, samalla kun investointien vuoksi menot jatkavat kasvuaan. Menoja on supistettava. Tässä lyhyen tähtäimen keinoina voivat olla jo sovitut lomien pitäminen, vakanssien täytön lykkääminen ja hankintojen lykkääminen. Uusina keinoina voivat olla mm. kehityshankkeiden lykkääminen sekä ostopalveluihin siirtyminen operatiivisessa toiminnassa, eli ei tehdä kaikkea itse. Myös tulevan rakentamisen volyymia on arvioitava uudelleen. Joka tapauksessa Uusi Sydän – hanke etenee ja Psykiatrian talo on suunnittelussa nykyisten toimitilojen sisäilma-ongelmien takia. Ervan ulkopuolisia, myös ulkomaisia tulovirtoja on kasvatettava.

Sairaaloiden vertaileminen toisiinsa helpottuu ja yleistyy, ja vaikkapa hinnoittelun tarkistaminen alaspäin voi olla keino saada uusia asiakkaita. Eri sairaaloilla on yhä hyvin erilaiset tavat kirjata, mikä vääristää myös seminaarissa esitetyn yo-sairaalovertailun tuloksia monin paikoin KYSin haitaksi. Tuloksia käytetään kuitenkin markkinointiin.

Pidemmällä tähtäimellä panostaminen leaniin, robotiikkaan, digitalisaatioon ja tekoälyyn luo edellytykset paitsi tehostaa toimintaa myös parempaan kustannusten hallintaan. Kaikkiaan tarvitaan uudenlaista strategista ajattelua markkinakilpailun jatkuvasti koventuessa. Kuntien kiinnostus soteen

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPUIRIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 40
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Kotkankallionkatu 14
Kuopio

TARINAN SAIRAALA
PL 500
70029 KYS
Tarinaharjuntie 49
Siilinjärvi

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.psshp.fi

14.10.2018

panostusta kohtaan on aivan ilmeisesti heikentynyt, kun visiona on ollut so-
ten siirtyminen pois kunnilta. Tiettyjä jännitteitä on syntynyt myös ervan si-
sälle, etenkin siis keskittämisesetukseen tultua voimaan. Joka tapauksessa
maakunnassa ja koko ervalla tarvitaan pitkäjänteistä sitoutumista ja suun-
nittelua.

**Sovittiin, että Islabin omistajana pyritään vaikuttamaan siihen, että Is-
labin ylijäämästä 1 M€ voitaisiin tulouttaa PSSHP:lle. Myös kunnille
maksettavasta peruspääoman korosta luopumisesta tulee keskustel-
la.**

**Erva-sopimuksen solmiminen rakentavasti ja kunniakkaasti kaikkien
sh-piirien kesken nähtiin koko ervan tulevaisuuden kannalta tärkeä-
ksi, ei vain KYSin ulkokuntamyynnin osalta. Johtajajäsenien neu-
vottelemaa konsensusta pidettiin arvossa ja siitä toivottiin pidettävän
kiinni, vaikka se ei osassa valtion virkamiehistöä saisi hyväksyn-
tä. Erva-yhteistyön syventämistä entisestään hankintojen kilpailu-
tuksessa toivottiin.**

**Keskustelussa tuotiin esiin kuntien kriittinen suhtautuminen 3,8 %:n
korotukseen jäsenkuntien maksuissa. Valmistelua jatketaan kuitenkin
siltä pohjalta. Kuntia on mahdollista kuulla uudelleen syksyn aikana.**

**Nähtiin, että PSSHP on sellaisten taloudellisten paineiden alainen, että
Tuottavuusohjelma 2:n käynnistäminen on välttämättömyys. Etenkin,
jos jäsenkuntamenojen kasvu määritetään päälle kevään kuntako-
kouksessa esiintyneen 2 %:n tason, on pystyttävä ennakoimaan, että
integraatiolla pyritään säästöihin terveydenhuoltomenojen kokonai-
suudessa.**

**Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistyö on onnistut-
tu virittämään monissa sairaanhoitopiireissä integratiivisemmaksi
kuin PSSHP:ssä. Myös alueellisesta tiivyydestä Puijon sairaalan tun-
tumassa voitaisiin saada paljon taloudellista etua. Se on ajan trendi ja
sitä on osattu hyödyntää mm. Pirkanmaalla.**

**Tuottavuusohjelma 2:lta edellytettiin edellistä vahvempaa tavoitteelli-
suutta, syvällisyyttä ja systemaattisuutta. Sitä on valmisteltava huolel-
la, ja toteuttavan verkoston on oltava vahva. Integraation pitää olla oh-
jelman ytimenä. Toivottiin selvitetävän, miten myös Pohjois-Savon lii-
ton voimavaroja voitaisiin hyödyntää.**

Minna Reijonen, 1. päivän päätös

Minna Reijonen kiitti onnistuneesta seminaaripäivästä.

14.10.2018

Tosrstai 4.10.

Hallituksen kokous

Muistion vakuudeksi

Raimo Tuomainen
seminaarin sihteeri